

Znaczenie selektywnej zbiórki odpadów z perspektywy gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi

MACIEJ KIEŁBUS

ziemski&
partners

Partner Zarządzający
ZIEMSKI&PARTNERS KANCELARIA PRAWNA
Kostrzewska, Kołodziejczak i Wspólnicy sp.k.
w Poznaniu

prawo dla
samorządu

Redaktor Naczelny
Portal PrawoDlaSamorządu.pl

MACIEJ KIEŁBUS

Tel. (48 61) 866 26 28
Tel. kom 601 832 287
Fax. (48 61) 865 82 56
E-mail maciej.kielbus@ziemski.com.pl

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

ziemski &
partners

prawo dla
samorządu

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

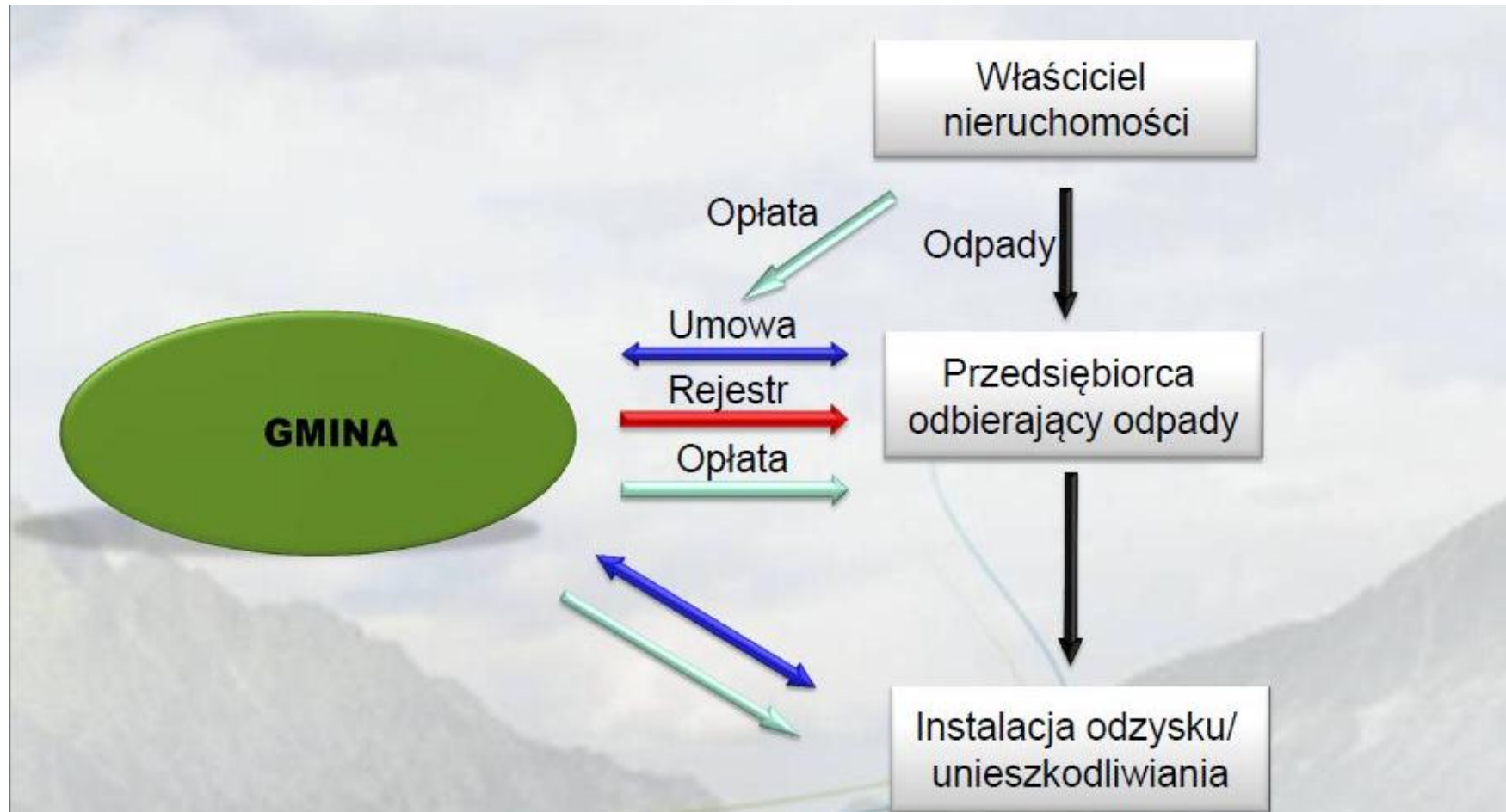
Absolwent studiów magisterskich (2008) i **doktoranckich** (2016)
na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Od 2007 roku **prawnik w ZIEMSKI&PARTNERS KANCELARIA PRAWNA Kostrzewska,
Kołodziejczak i Wspólnicy sp.k. w Poznaniu**
Od 2024 roku **Partner Zarządzający**

Od maja 2013 roku **redaktor naczelny** czasopisma internetowego
PRAWO DLA SAMORZĄDU

Przedstawiciel Związku Miast Polskich w Zespole doradczym do spraw systemowych
rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami przy Ministrze Klimatu i Środowiska

NOWY SYSTEMEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINIE

CELE „REWOLUCJI ODPADOWEJ”

**uszczelnienie systemu gospodarowania
odpadami komunalnymi**

***prowadzenie selektywnego
zbierania odpadów
komunalnych „u źródła”***

Cel

**zmniejszenie ilości odpadów komunalnych,
w tym odpadów ulegających biodegradacji
kierowanych na składowiska odpadów**

**zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji
do odzysku, w tym recyklingu, oraz
unieszkodliwiania odpadów komunalnych
w sposób inny niż składowanie odpadów**

Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: (...)

- ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: (...)

- zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie;

Rada gminy określi niższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

USTAWA

z dnia 28 listopada 2014 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 i 1593) wprowadza się następujące zmiany:

6) w rozdziale 2 po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

"Art. 4a. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony,
  - 2) odpady komunalne podlegające obowiązkowi selektywnego zbierania spośród wskazanych w art. 3b ust. 1 i art. 3c ust. 1
- kierując się potrzebą **ujednolicenia wymagań w zakresie zbierania i odbierania odpadów komunalnych** oraz uzyskania wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 29 grudnia 2016 r.**

w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów

§ 2.

1. Frakcje odpadów, o których mowa w § 3, zbiera się w pojemnikach.
2. Dopuszcza się zbieranie wybranych frakcji odpadów w miejscu ich wytworzenia w workach.

§ 3.

Selektywnie zbiera się:

- 1) papier;
- 2) szkło;
- 3) metale;
- 4) tworzywa sztuczne;
- 5) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 29 grudnia 2016 r.**

w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów

§ 4.

1. Frakcję odpadów, o której mowa w § 3 pkt 1, w skład której wchodzi odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonych napisem "Papier".
2. Frakcję odpadów, o której mowa w § 3 pkt 2, w skład której wchodzi odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem "Szkło".
3. Jeżeli frakcję odpadów, o której mowa w § 3 pkt 2, zbiera się w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, szkło bezbarwne zbiera się w pojemnikach koloru białego oznaczonych napisem "Szkło bezbarwne", a szkło kolorowe w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem "Szkło kolorowe".
4. Frakcje odpadów, o których mowa w § 3 pkt 3 i 4, w skład których wchodzi odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach koloru żółtego oznaczonych napisem "Metale i tworzywa sztuczne".
5. Frakcję odpadów, o której mowa w § 3 pkt 5, zbiera się w pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem "Bio".
6. W przypadku gdy pojemniki, o których mowa w ust. 1-5, obniżą walory estetyczne przestrzeni publicznej, w której się znajdują, w szczególności w miejscach o znaczeniu historycznym lub przyrodniczym, dopuszcza się, aby pojemniki były pokryte odpowiednim kolorem, o którym mowa w ust. 1-5, tylko w części, jednak nie mniejszej niż 30% zewnętrznej, całkowitej powierzchni pojemnika, w sposób widoczny dla korzystających z pojemników.
7. Do worków stosuje się § 4 i § 5.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 29 grudnia 2016 r.**

w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów

§ 5.

Wymóg selektywnego zbierania odpadów uważa się za spełniony, jeżeli:

- 1) na terenie gminy selektywnie zbierane frakcje odpadów zbierane są w sposób, o którym mowa w § 4, w miejscu ich wytworzenia i na terenach przeznaczonych do użytku publicznego;
- 2) pojemniki, o których mowa w § 4, oraz worki, o których mowa w § 2, zapewniają zabezpieczenie odpadów przed pogorszeniem jakości zbieranej frakcji odpadów dla przyszłych procesów ich przetwarzania.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 29 grudnia 2016 r.**

w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów

§ 6.

1. Pojemniki niespełniające wymogów rozporządzenia dostosowuje się do wymogów, o których mowa w § 4, lub zastępuje się je pojemnikami spełniającymi wymagania, o których mowa w § 4, w terminie nie dłuższym niż 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
2. Pojemniki stosowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia oznacza się napisami, o których mowa w § 4, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Umowa na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości obowiązująca w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, która określa wymagania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób niezgodny z niniejszym rozporządzeniem, zachowuje ważność na czas, na jaki została zawarta, jednak nie dłuższy niż do dnia 30 czerwca 2021 r.
4. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 3, zostanie rozwiązana albo wygaśnie przed dniem 30 czerwca 2019 r., dopuszcza się zawarcie kolejnej umowy na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości określającej wymagania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób niezgodny z niniejszym rozporządzeniem, na czas nie dłuższy niż do dnia 1 stycznia 2020 r.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2017 r.

**Od tego modelu
w obecnym stanie prawnym możliwe jest kilka wyjątków
zmierzających do poszerzenia lub ograniczenia ilości zbieranych frakcji:**

1. poszerzenie ilości frakcji

1. zbieranie szkła – o czym była już mowa wcześniej – w podziale na szkło kolorowe i szkło bezbarwne;
2. zbieranie odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne;
3. zbieranie dodatkowych frakcji odpadów (np. popiołów z palenisk domowych);

2. ograniczenie ilości frakcji:

1. łączne zbieranie odpadów tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych oraz szkła – za zgodą ministra właściwego do spraw klimatu po spełnieniu określonych w ustawie wymogów;
2. odstępianie do zbierania bioodpadów w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, jeżeli ich właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: (...)

- ~~• ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;~~
- **zapewniają** selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;

USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: (...)

- ~~• zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie;~~
- **zbieranie w sposób selektywny** powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie **oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1;**

~~Rada gminy określi **nizsze stawki** opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny.~~

Rada gminy określi **stawki opłaty podwyższonej** za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości **nie wypełnia obowiązku** zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b.

USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

Rada gminy może w regulaminie (będącym aktem prawa miejscowego):
(...)

- określić warunki uznania, że odpady, o których mowa w pkt 1 oraz w ust. 2 pkt 1 lit. a i b, są zbierane w sposób selektywny;

USTAWA
z dnia 19 lipca 2019 r.
o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

Rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ~~w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie~~
~~niniejszej ustawy~~ do dnia 31 grudnia 2020 roku

USTAWA
z dnia 11 sierpnia 2021 r.
o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz
ustawy o odpadach

Rozdział 2a
Obowiązki wytwórców odpadów komunalnych

Art. 4d. Wytwórcy odpadów komunalnych są obowiązani do selektywnego zbierania wytworzonych przez siebie odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1.

OBECNE BRZMIENIE USTAWY

Gmina może nie zapewniać odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne,

jeżeli właściciel nieruchomości zabudowanej jednorodzinny budynkiem mieszkalnym podał w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje, o których mowa w art. 6m ust. 1b pkt 7, oraz korzysta ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6k ust. 4a, a regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy przewiduje zwolnienie w całości z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady.

NIEUWZGLĘDNIONA POPRAWKA SENATU

Gmina może nie zapewniać odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne

lub nie przyjmować ich przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

jeżeli właściciel nieruchomości zabudowanej jednorodzinny budynkiem mieszkalnym podał w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje, o których mowa w art. 6m ust. 1b pkt 7, oraz korzysta ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6k ust. 4a, a regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy przewiduje zwolnienie w całości z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady.

OBECNE BRZMIENIE USTAWY

Minister właściwy do spraw klimatu może zezwolić gminie, w drodze decyzji, na częściowe odstępstwo od selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych polegające na łącznym zbieraniu odpadów tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych oraz szkła,

jeżeli zostaną spełnione łącznie co najmniej trzy z następujących warunków:

NIEUWZGLĘDNIONA POPRAWKA SENATU

Minister właściwy do spraw klimatu może zezwolić gminie, w drodze decyzji, na częściowe odstępstwo od selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych polegające na łącznym zbieraniu odpadów tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych oraz szkła,

jeżeli zostanie spełniony co najmniej jeden z następujących warunków:

OBECNE BRZMIENIE USTAWY

W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

NIEUWZGLĘDNIONA POPRAWKA SENATU

W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się:

1) ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

2) możliwość łącznego odbierania od właścicieli nieruchomości worków z różnymi frakcjami odpadów w sposób zapewniający niemieszanie się odebranych odpadów;

3) możliwość zbierania określonych frakcji odpadów wyłącznie w pojemnikach zlokalizowanych na terenach przeznaczonych do użytku publicznego.

PODSUMOWANIE

- Rozwiązania ustawowe wyznaczają pewien podstawowy model selektywnej zbiórki, który może być modyfikowany na poziomie gminnym.
- Celem tego typu modyfikacji powinno być zoptymalizowanie systemu prowadzącego do jego wyższych efektywności (zwłaszcza w zakresie uzyskiwanych poziomów recyklingu) lub niższych kosztów.
- Prawidłowe ukształtowanie selektywnej zbiórek odpadów komunalnych jest jednym z elementów optymalizacji gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.
- Przy istotnym zróżnicowaniu gmin nie ma modelu idealnego. Każdy gminny system gospodarki odpadami komunalnymi musi być systemem tworzonym na miarę konkretnej gminy i jej specyfiki.

prawo dla
samorządu

Wybierz tematykę

Przepisy

Wokanda

Praktyka

Publikacje

Events

Najnowsze artykuły

Działy tematyczne

Gospodarka komunalna
Podatki
Finanse publiczne
Zamówienia publiczne
Prawo cywilne
Nieruchomości
Procedury administracyjne
Ustrój
Inne

Wydarzenia

4 grudnia
Przy kawie o... dostępie
do informacji publicznej.
Co jest a co nie jest
informacją publiczną
w oparciu o najnowsze
orzecznictwo

[Zobacz wszystkie >>](#)

Wokanda Ustrój

Odwołanie zastępcy wójta z określonym dniem i jego skutki

WSA w Kielcach w wyroku z dnia 3 października 2024 r. II SA/Ke 363/24 wskazał, że odwołanie zastępcy wójta z danym dniem powoduje, że skutki odwołania zaczynają obowiązywać od dnia następnego po dniu wskazanym w zarządzeniu ws. odwołania, nie zaś w tym dniu. Odwołana zastępcza wójta zaskarżyła w trybie...

Aleksandra Urbanowska-Bohun

Radca prawny, ekspertka z zakresu prawa samorządowego i administracyjnego

Wokanda Ustrój

Etapy obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej

Przeplisy Procedury administracyjne

Decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu

Wokanda Inne

Szczególnie istotny interes publiczny warunkiem udostępnienia informacji publicznej przetworzonej

www.prawodlasamorządu.pl

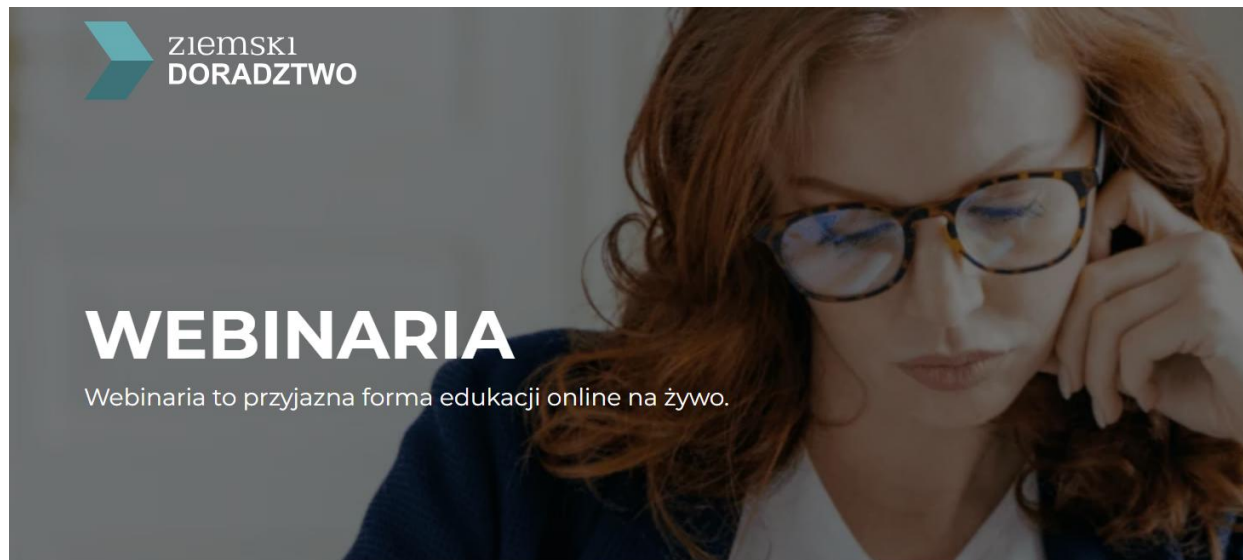

[https://www.facebook.com/
PrawoDlaSamorządu](https://www.facebook.com/PrawoDlaSamorządu)

[https://www.linkedin.com/
showcase/prawo-dla-samorządu](https://www.linkedin.com/showcase/prawo-dla-samorządu)

www.ziemskidoradztwo.pl

[https://www.facebook.com/
ZiemskiDoradztwo](https://www.facebook.com/ZiemskiDoradztwo)

[https://www.linkedin.com/
company/ziemski-doradztwo](https://www.linkedin.com/company/ziemski-doradztwo)

Polecamy:

Kontrole i kary w ochronie środowiska. Kontrole podmiotów korzystających ze środowiska

Maciej Kiełbus · 1.

Pasjonat prawa samorządowego i
prawa odpadowego
PRAKTYK - TRENER - TEORETYK

SGH Warsaw School of Economics · Uniwersytet im.
Adama Mickiewicza w Poznaniu
Poznań, Woj. Wielkopolskie, Polska

Ponad 500 kontakty

Adrian Misiejko, dr Paweł Grzybowski i 42
inne wspólne kontakty

✉ Wiadomość

[www.linkedin.com/in/
maciejkielbus](https://www.linkedin.com/in/maciejkielbus)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ ! ! !

MACIEJ KIEŁBUS

ZIEMSKI&PARTNERS KANCELARIA PRAWNA

Kostrzewska, Kołodziejczak i Wspólnicy sp. k.

ul. J. Strusia 10, 60-711 Poznań

tel. (48) 061 866 26 28, fax (48) 061 865 82 56

e-mail: maciej.kielbus@ziemski.com.pl

www.ziemski.com.pl

www.prawodlasamorzadu.pl